

НАПРЯМ 8. УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ. СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ

Гоблик В. В.
доктор економічних наук, доцент
Щербан Т. Д.
доктор психологічних наук, професор
Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Україна

РЕЙТИНГ ЯК ОБ'ЄКТИВНА ОЦІНКА ЯКОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА

Сьогодні багато вищих навчальних закладів країни розробляють та впроваджують різні методики рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (НПП). У Мукачівському державному університеті для оцінювання результатів роботи професорсько-викладацького складу вперше в 2015 році запроваджено рейтингове оцінювання їхньої роботи, що стимулює розвиток творчої активності, забезпечує якість університетської освіти. Запровадження системи визначення рейтингу науково-педагогічних працівників спрямовано на підвищення мотивації викладачів до продуктивної праці, створення умов змагальності та здорової конкуренції. Рейтингом охоплені всі науково-педагогічні працівники. Визначення рейтингу науково-педагогічного працівника проводиться за бальною системою. Для кожного параметру, в залежності від його важливості, встановлюється кількість балів.

Основними напрямами роботи науково-педагогічного працівника є: навчально-методична, науково-інноваційна, організаційно-виховна.

Базовий розподіл балів за напрямами діяльності в процентному співвідношенні становить: навчально-методична робота – 30 відсотків, науково-інноваційна робота – 60 відсотків, організаційно-виховна – 10 відсотків.

Рейтинг науково-педагогічного працівника (R_{NPP}) визначається як сума відповідних балів за виконання певної роботи та досягнення за основними напрямами роботи: навчально-методичної (R_{NM}), науково-інноваційної (R_{NI}), організаційно-виховної (R_{OW}):

$$R_{NPP} = R_{NM} + R_{NI} + R_{OW} \quad (1)$$

Рейтинг НПП визначається за результатами роботи впродовж навчального року (з 01.09. по 30.08.) та узагальнюється і систематизується в терміни, затверджені наказом ректора.

У визначений термін кожний викладач заповнює Форму, підписує її та надає разом із документами, що підтверджують результати роботи за відповідними

напрямами, відповідальному за рейтингування науково-педагогічних працівників кафедри для перевірки. На засіданні кафедри проводиться обговорення поданих матеріалів та їх затвердження відкритим голосуванням. За необхідності, згідно з рішенням кафедри, викладач у визначений термін має внести зміни до представлених матеріалів. Індивідуальні Formи викладачів кафедри, підписані завідувачем кафедри, подаються до комісії університету з визначення рейтингу НПП.

Відповідальність за достовірність і своєчасність вихідних відомостей та їх контроль несе завідувач відповідної кафедри.

Аналіз результатів рейтингування науково-педагогічних працівників університету здійснює рейтингова комісія університету, до складу якої входять представники ректорату, навчальної, наукової частин, завідувачі кафедр, директор бібліотеки. Склад рейтингової комісії затверджується наказом ректора.

У випадку, якщо рейтингова комісія виявить приписки, викладач знімається з рейтингу (ставиться на останнє місце).

Узагальнені результати рейтингів науково-педагогічних працівників розглядаються на засіданнях кафедр, вчених рад факультетів, університету.

Для прикладу розглянемо таку складову роботи НПП як навчально-методична діяльність параметрами якої є:

- керівництво стажуванням викладачів;
- відвідування викладачами кафедри лекцій та інших занять;
- підготовка та проведення відкритого (конкурсного) заняття;
- підготовка та проведення навчальних занять всіх видів та контрольних заходів;
- підготовка та видання курсу лекцій;
- підготовка та видання методичних вказівок, збірок музичних творів, хрестоматій;
- розроблення (удосконалення) електронних курсів, що затверджені науково-методичною радою з розміщенням їх у віртуальній мережі МДУ;
- публікація в електронній формі повного циклу методичних розробок для лабораторних чи практичних робіт або курсового (дипломного) проектування;
- створення електронної системи тестування знань для проведення модульного/екзаменаційного контролю на ПК;
- створення навчальних відеофільмів;
- підготовка до ліцензування або акредитації освітніх програм для підготовки здобувачів вищої освіти;
- розроблення за новими напрямами/спеціальностями навчальних програм дисциплін;
- розроблення (перезатвердження) робочої програми навчальної дисципліни;
- розроблення (удосконалення) засобів діагностики;
- розроблення, удосконалення інформаційних пакетів факультетів ;
- розроблення і впровадження нових (удосконалення існуючих) лабораторних робіт і комп'ютерних практикумів;

- розроблення і видання інтерактивних методів навчання: ділових ігор, рольових ігор, ситуаційних вправ;
- розроблення комплекту конкурсних завдань до студентських олімпіад;
- внутрішня експертиза навчально-методичних матеріалів;
- робота в науково-методичній раді університету, вченій раді університету/факультету;
- підвищення кваліфікації: вітчизняне/міжнародне;
- стажування: вітчизняне/міжнародне;
- розроблення пакету комплексної контрольної роботи щодо акредитації, комплекту завдань до ректорського контролю з навчальної дисципліни;
- підтримка персонального електронного кабінету в системі «Електронний університет»;
- розроблення (удосконалення) завдань для відбору обдарованих школярів за програмою «Майбутнє України», МАН України та міжнародних і всеукраїнських олімпіад школярів та студентів за умови реєстрації МОН України;
- розробка Реєстраційної форми кваліфікації для формування Довідника кваліфікацій та виготовлення Додатка до диплома європейського зразка;
- участь у методичних, науково-методичних семінарах на кафедрі;
- підбір індивідуальних програм для студентів напряму підготовки «Музичне мистецтво».

Таким чином, враховуючи, що в Україні відсутня загальноприйнята методика рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кожен ВНЗ розробляє свою систему та показники оцінки. Результати нашого дослідження свідчать, що до методики оцінювання роботи викладачів необхідно вносити зміни, оскільки постійно зростають вимоги як до самих ВНЗ та викладачів, так і до якості підготовки студентів.